

Lausuntopyyntö STM

Vastausaika 10.10.2014 10:40:03

Lausuntopyyntö STM

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Number of respondents: 1

Nimi

- Suomen Diabetesliitto ry

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Number of respondents: 1

Nimi

- Riitta Vuorisalo

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Number of respondents: 1

Nimi	Asema organisaatiossa	Matkapuhelin	Sähköposti
Riitta Vuorisalo	Asiantuntija	0400723776	riitta.vuorisalo@diabetes.fi

4. Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimituksessa

Number of respondents: 1

20.09.2014

5. Toimielimen nimi

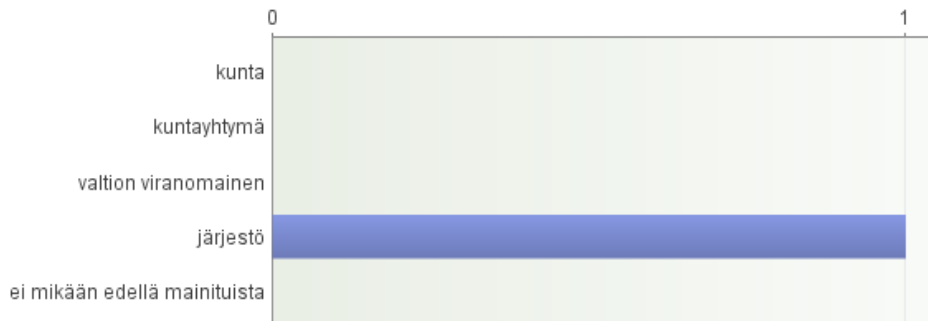
Number of respondents: 1

Nimi

- Diabetesliiton hallitus

6. Onko vastaaja

Number of respondents: 1

7. Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa

No answers.

8. 5 §:ssä säädetään palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä palvelujen käyttäjiä, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan keskittää. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Number of respondents: 1

9. 7 §:ssä säädetään palvelujen kielestä. Turvaako säännös asianmukaisesti palvelujen käyttäjien kielelliset oikeudet?

Number of respondents: 1

10. 8 ja 9 §:ssä säädetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä kuuluu ensisijaisesti kunnille. Sote-alueen ja tuottamisvastuussa olevan kunnan ja kuntayhtymän on otettava päätöksissään huomioon niiden vaikutukset väestön hyvinvointiin ja terveyteen sekä annettava kunnille asiantuntija-apua. Onko säännösten mukainen työnjako tarkoituksenmukainen?

Number of respondents: 1

11. Muita huomioita 1 luvun säännöksistä.

Number of respondents: 1

- 1 luvun 8 pykälä

Esityksessä on huomioitu kannatettavalla tavalla hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa. Pyydämme kuitenkin kiinnittämään huomiota riittävän yhteyden ja ohjauksen säilymiseen Sote-alueen ja kuntien välillä.

Tyypin 2 diabetes voidaan ehkäistä tai sen puhkeamista voidaan viivästyttää. 2 Tyypin Diabeteksen ja useiden kansansairauksien ehkäisy perustuu elintapojen muuttamiseen. Painonhallinnan, liikunnan ja terveellisen ravitsemuksen mahdollisuudet turvataan myös riittävällä poikkihallinnollisella yhteistyöllä. Poikkihallinnollisuutta olisi syytä korostaa.

Yleiset huomiot

Esityksen mukaisesti vaativan hoidon keskittäminen kasvattaa ja ylläpitää osaamista. Korkeatasoinen osaaminen puolestaan turvaa lähipalveluiden laadun.

Esitykseen nojautuen kullekin viidelle SOTE-alueelle tulisi perustaa diabeteksen hoidon koordinoinnin keskus, joka vastaisi oman SOTE-alueensa diabeteksen hoidon koordinoinnista ja erityistarpeista.

Sen lisäksi että esityksessä halutaan turvata lähipalvelut, Diabetesliitto pitää tärkeänä vaativan diabeteksen hoidon (tyypin 1 diabetes ja erityisosaamista vaativan tyypin 2 diabetes) keskittämistä ammattitaitoisten ja osaavien tiimien vastuulle myös SOTE-alueen sisällä. Tämä perustuu siihen, että toimivan diabetestiimin rakentaminen vaatii riittävän suuren potilasmäärän. Hoidon keskittäminen turvaa myös hoidon laatua. Diabetestiimi puolestaan edelleen konsultoisi ja kouluttaisi alueen lähipalveluita tuottavia yksiköitä.

Eri sairausryhmäkohtaisten hoitajien asemaa tulee vahvistaa terveydenhuollon rakenteissa, koska perusterveydenhuollossa tarvitaan myös erityisosaamista.

12. 11 §:ssä säädetään järjestämisvastuusta. Onko säännöksen mukainen järjestämisvastuun sisältö mielestänne tarkoituksenmukainen?

Number of respondents: 1

13. 12 §:ssä säädetään järjestämisspätöksestä. Järjestämisspätöksen tarkoituksena on määrittellä, miten sote-alue huolehtii järjestämisvastuun toteuttamisesta. Sote-alue päättää järjestämisspätöksen sisällön sote-alueen sekä tuottamisvastuussa olevien kuntien ja kuntayhtymien välisten neuvottelujen perusteella. Onko järjestämisspätöksen laatimismenettely tarkoituksenmukainen?

Number of respondents: 1

14. Pidätkö tarkoituksenmukaisena, että järjestämisspätöksessä määritellään kaikki säännöksen mukaiset asiat (kohdat 1–13)?

Number of respondents: 1

15. Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, valitkaa listasta ne säännöksen kohdat, joita ei mielestänne tulisi määrittellä järjestämisspätöksessä:

No answers.

16. Pitäisikö järjestämisspätöksessä päättää jostain muusta kuin säännöksen mukaisista asioista?

Number of respondents: 1

17. 13 §:ssa säädetään sote-alueen muista kuin järjestämisspätöksen mukaisista tehtävistä, joiden tarkoituksena on erityisesti

antaa sote-alueelle toimivalta säännöksessä mainittujen toimintojen suunnitteluun, yhteensovittamiseen ja kehittämiseen. Pidätkö tarkoituksenmukaisena, että sote-alueella on kaikki säännöksen mukaiset tehtävät?

Number of respondents: 1

18. Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, valitkaa listasta ne säännöksen mukaiset tehtävät, joita sote-alueella ei mielestänne tulisi olla.

No answers.

19. Muita huomioita luvusta 2.

No answers.

20. 14 §:ssä säädetään kunnallisesta tuottamisvastuusta. Säännöksen mukaan sote-alue päättää tuottamisvastuun antamisesta kunnalle ja kuntayhtymälle, jolla on sosiaali- ja terveydenhuollon tuottamisvastuun edellyttämä oma henkilöstö ja muut voimavarat. Velvoite omasta henkilökunnasta ei kuitenkaan koske sitä osaa toiminnasta, joka toteutetaan esimerkiksi ostopalveluna. Onko tuottamisvastuusta säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Number of respondents: 1

21. 15 §:ssä säädetään sote-alueen tuottamisvastuusta. Sote-alueella on tuottamisvastuu järjestämissä päätöksissä määritellyistä tukipalveluista, joita voivat olla esimerkiksi tietohallintoon liittyvät tehtävät. Onko tarkoituksenmukaista, että sote-alue voi säännöksen mukaisesti päättää ottaa tukipalveluja koskevan tuottamisvastuun itselleen?

Number of respondents: 1

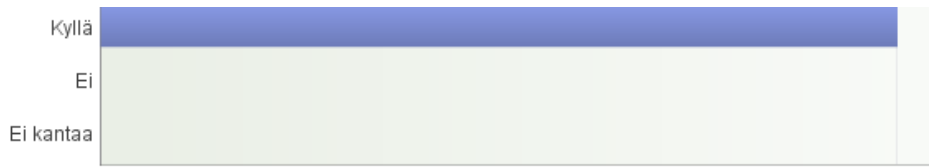
22. Muita huomioita luvusta 3.

No answers.

23. 19 §:n mukaan sosiaali- ja terveysalueen kuntayhtymään ja sen hallintoon sovelletaan mitä kuntalain 10 luvussa säädetään kuntayhtymästä, jollei lailla toisin säädetä. Onko tämä tarkoituksenmukaista?

Number of respondents: 1

24. 23 §:ssä säädetään päätöksenteosta kuntayhtymän toimielimissä. Säännöksen mukaan kuntien äänimäärä perustuu kunnan asukaslukuun. Mikäli kunnat eivät ole toisin sopineet, käytössä on äänileikkuri, jonka perusteella mikään kunta ei voi saada yli puolta kuntayhtymän äänistä. Onko tämä hyväksyttävää?

Number of respondents: 1

25. Muita huomioita luvusta 4.

No answers.

26. 28 §:ssä säädetään sosiaali- ja terveysministeriön sekä sote-alueen välisestä neuvottelumenettelystä. Neuvottelujen tarkoituksena on ohjata sosiaali- ja terveysalueen toimintaa palvelurakenteen kehittämisessä sekä edistää ministeriön ja sote-alueen välistä yhteistyötä. Pidätekö säännöksen mukaista neuvottelumenettelyä tarkoituksenmukaisena?

Number of respondents: 1

27. 29 §:ssä säädetään sote-alueen ja tuottamisvastuussa olevan kunnan tai kuntayhtymän välisestä tulosohjauksesta. Pidätekö tarkoituksenmukaisena, että sote-alueen ja tuottamivastuussa olevan alueen välillä sovelletaan tulosohjausta?

Number of respondents: 1

28. Turvaako 30 § asianmukaisesti asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet palvelujen järjestämiseen liittyvään valmisteluun ja päätöksentekoon?

Number of respondents: 1

29. Muita huomioita luvusta 5.

Number of respondents: 1

- Lakiesitys sisältää useassa kohdassa kansalaisten näkökulman mukaan ottamisen jo päätösten suunnitteluvaiheessa. Tämän linjauksen mukaisesti myös 5 luvun 28 pykälässä tulisi mainita potilas- ja kansanterveysjärjestöt yhtenä yhteistyön osapuolena.

5 luvun 30 pykälässä tulee vahvemmin turvata kansalaisten osallisuus. Tämä tapahtuu poistamalla kirjaukset "mahdollisuuksien mukaan" (2 mom.) sekä "esimerkiksi" (3 mom.) Nykyiset muotoilut eivät velvoita kunnan asukkaiden näkemysten huomioon ottamiseen.

30. 33 §:ssä säädetään sote-alueen rahoituksesta ja kustannusten jakautumisesta. Säännöksen mukaan kuntien maksuosuus perustuu asukasmäärään, jota on painotettu valtionosuuslaskennassa käytettävillä iällä ja sairastavuudella. Kunnat voivat sopia sote-alueen perustamissopimuksessa myös muiden valtionosuuslaskentaperusteiden huomioimisesta. Pidättekö tarkoituksenmukaisena, että kunnilla on säännöksen mukainen päätösvalta?

Number of respondents: 1

31. 34 §:ssä säädetään tuottamisvastuussa olevan kunnan ja kuntayhtymän rahoituksesta. Järjestämispäätöksessä määritellään kaikille tuottamisalueille yhdenmukaisista korvausperusteista. Tuotantoalueen rahoituksessa on kuitenkin huomioitava järjestämispäätöksessä määritellyt palveluntuotannon vaikuttavuus- ja tehokkuusvaatimukset jolloin korvausperusteet voivat vaihdella tuotantoalueittain. Pidättekö tätä tarkoituksenmukaisena?

Number of respondents: 1

32. 36 §:ssä säädetään hoidon ja kustannusten korvaamisesta eräissä tilanteissa. Onko säännöksen mukainen kustannusten korvaamisperiaate tarkoituksenmukainen?

Number of respondents: 1

33. 37–39 §:ssä säädetään valtion koulutuskorvauksista. Koulutuskorvausten maksuedellytykset säilyvät säännösten perusteella nykyisellään. Ovatko säännökset tarkoituksenmukaisia?

Number of respondents: 1

34. 40–46 §:ssä säädetään valtion korvauksista tutkimustoimintaan. Tutkimusrahoituksen kohdentamisperusteet säilyvät säännösten perusteella nykyisellään. Ovatko säännökset tarkoituksenmukaisia?

Number of respondents: 1

35. Muita huomioita luvusta 6.

Number of respondents: 1

- 6 luvun 42 pykälään liittyen Diabetesliitto haluaa muistuttaa, että Suomessa ei ole järjestelmää, josta pitkäaikaissairauksien, kuten diabeteksen, hoidon tuloksia tai vaikuttavuutta olisi mahdollista seurata kattavasti alueellisesti tai valtakunnallisesti. Tietojärjestelmät eivät mahdollista laatu-tiedon keräämistä tai seuraamista. Seurantajärjestelmiin ei kerry sosioekonomisia, psykososiaalisia eikä elämänlaatuun liittyviä asioita. Laatu-tietoa keräävä seurantajärjestelmä on ehdottomasti tarpeen, jotta hoidon tuloksellinen kehittäminen alueellisesti tai hoitoyksikkökohtaisesti olisi mahdollista.

Lisäksi tarvitaan tutkimuksellista tietoa ohjaamaan vaikuttavan hoidon resursointia ja prosesseja. Kliinisen tutkimuksen asemaa tulee esityksessä vahvistaa ja kliinisen tutkimuksen riittäviä resursseja tulee turvata. Esitys uhkaa eriyttää tutkimuksen ja Sote-alueiden tuottajien välistä yhteyttä.

36. Huomioita 7 luvun säännöksistä.

No answers.

37. Huomioita 8 luvun säännöksistä.

No answers.

38. Kysymys vain kuntien valtuustoille: Voimaannpanolain 3 §:ssä on tarkoitus säätää sote-alueen kuntayhtymiin kuuluvista kunnista. Jokaisen kunnan on kuuluttava yhteen viidestä sote-alueen kuntayhtymästä. Eduskuntapuolueiden puheenjohtajien 23.3.2014 tekemän sopimuksen perusteella muodostettavat sote-alueet rakentuvat nykyisten erityisvastuualueiden pohjalta. Mikäli sote-alue muodostetaan nykyiseen erityisvastuualueeseen kuuluvista kunnista, kuuluuko kuntanne palvelujen järjestämisen kannalta perusteltuun sote-alueeseen? (Liite: Erityisvastuualueisiin kuuluvat kunnat.)

No answers.

39. Kysymys vain kuntien valtuustoille: Mikäli kuntanne ei katso perustelluksi kuulua nykyisen erityisvastuualueen perusteella muodostettavaan sote-alueeseen, minkä erityisvastuualueen pohjalta muodostettavaan sote-alueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua?

No answers.

40. 8 §:ssä säädetään henkilöstön asemasta. Pykälään ei sisälly kuntarakennelain mukaista viiden vuoden irtisanomissuojaa henkilöstölle. Onko henkilöstön asemasta säädetty asianmukaisesti?

Number of respondents: 1

41. 9 §:ssä säädetään omaisuusjärjestelyistä. Onko omaisuusjärjestelyistä säädetty asianmukaisesti?

Number of respondents: 1

42. 11 §:ssä säädetään sosiaali- ja terveysalueen rahoituksen siirtymäjärjestelystä. Säännökseen on säädetty kunnan rahoitusosuutta koskeva kolmen vuoden siirtymäaika, mikäli kunnan rahoitusosuus muuttuu nykyisestä. Onko rahoitusosuutta koskeva kolmen vuoden siirtymäaika riittävä?

Number of respondents: 1

43. 12 §:ssä säädetään kunnille ja kuntayhtymille myönnettävästä muutostuesta. Onko säännöksen mukainen muutostuki riittävä?

Number of respondents: 1

44. Muita huomioita voimaanpanolaista.

No answers.

45. Onko varainsiirtoverolain väliaikaisesta muuttamisesta säädetty mielestänne tarkoituksenmukaisesti?

Number of respondents: 1

46. Mitä uudistuksen toimeenpanossa tulee erityisesti huomioida?

No answers.

47. Voitte lopuksi tuoda esiin yleisiä näkökulmia hallituksen esitysluonnokseen liittyen. Listatkaa alkuun mielestänne kolme tärkeintä näkökulmaa.

Number of respondents: 1

- 1 Lakiesityksen tavoitteena on integroida sosiaali- ja terveydenhuolto. Lakiesitys painottuu terveydenhuoltoon. Sosiaalihuollon asemaa tulee terävöittää ja selkeyttää.
2 Diabetesepidemia on saatava hallintaan. Diabeteksen määrä on Suomessa kaksinkertaistunut 10 vuodessa. Tyypin 1 diabetes on Suomessa noin 50 000:lla ja tyypin 2 diabetes noin 300 000:lla. Lisäksi 100 000 - 200 000 sairastaa tyypin 2 diabetesta tietämättään. Keski-ikäisestä väestöstä noin 10 %:lla on diabetes ja noin 35 %:lla on jonkinasteinen sokeriaineenvaihdunnan häiriö.
Diabeteksestä aiheutuu lisäkustannuksia vuosittain 1 505 miljoonaa euroa. Se on kustannus, jota yhteiskunnassa ei olisi, jos diabetesta ei olisi ollenkaan. Puolet kustannuksista syntyy muusta kuin hoidosta eli tuottavuuskustannuksista: sairauspoissaoloista, ennenaikaisesta eläköitymisestä ja ennenaikaisista kuolemista.
Tyypin 2 diabetekseen liittyy merkittäviä terveydellisiä haittoja, mm. suurentunut sepelvaltimotaudin ja aivohalvauksen riski sekä suurentunut kuolemanvaara. Kun diabetes hoidetaan hyvin, hoidetaan samalla moni muu keskeinen kansansairaus.